

Bruksela, 13 maja 2026 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2026/0068(COD)

9116/1/26
REV 1

COMPET 555
IND 326
MI 454
MAP 105
FDI 11
TRANS 299
CLIMA 254
ENV 486
ENER 239
ECOFIN 602
UD 136
POLCOM 170
CODEC 875

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: *Przygotowanie posiedzenia Rady ds. Konkurencyjności (Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Badań i Przestrzeni Kosmicznej) 28 maja 2026 r.*

Akt w sprawie przyspieszenia rozwoju przemysłu: jak najlepiej wykorzystać dostęp do jednolitego rynku dzięki preferencji europejskiej i wymogom dotyczącym niskoemisyjności

– *Debata orientacyjna*

Delegacje otrzymują w załączeniu notę informacyjną prezydencji pt. „Akt w sprawie przyspieszenia rozwoju przemysłu: jak najlepiej wykorzystać dostęp do jednolitego rynku dzięki preferencyjnemu traktowaniu produktów europejskich i wymogom dotyczącym niskoemisyjności” z myślą o debacie orientacyjnej podczas Rady ds. Konkurencyjności w dniu 28 maja 2026 r.

Akt w sprawie przyspieszenia rozwoju przemysłu: jak najlepiej wykorzystać dostęp do jednolitego rynku dzięki preferencyjnemu traktowaniu produktów europejskich i wymogom dotyczącym niskoemisyjności

Kontekst

Unijny sektor wytwórczy odpowiadał za 18,3 % zatrudnienia w UE (tj. 30 mln osób) i 14,3 % PKB UE w 2024 r., a jednocześnie wygenerował 26,2 % emisji gazów cieplarnianych w UE. Odgrywa zatem kluczową rolę w dobrobycie gospodarczym, autonomii strategicznej i osiągnięciu celów klimatycznych Unii.

Pomimo znaczenia gospodarczego sektora wytwórczego jego udział w PKB spadł w ostatnich dziesięcioleciach z 17,4 % w 2000 r. do 14,3 % w 2024 r. Sektor ten stoi w obliczu wyzwań wynikających z utrzymujących się wysokich cen energii, globalnej nadwyżki mocy produkcyjnych, zniekształconej konkurencji na szczeblu międzynarodowym, wysokich kosztów inwestycji i kosztów operacyjnych dekarbonizacji, przeszkód regulacyjnych, a także powolnych i nieprzewidywalnych procedur wydawania zezwoleń. Wszystkie te czynniki podważają konkurencyjność sektora i możliwości jego dekarbonizacji.

W rezultacie na przykład wielkość produkcji w sektorach energochłonnych spadła od 2019 r. o prawie 20 %, czyli znacznie więcej niż w innych sektorach wytwórczych, przy czym niektóre moce produkcyjne są nadal wykorzystywane niedostatecznie i w tempie, które sprawia, że jest to nierentowne. O ile nie zostaną podjęte działania na rzecz odwrócenia tej tendencji, w UE nastąpi dekarbonizacja przez dezindustrializację.

Sektor czystych technologii również mierzy się z wyzwaniami pod względem konkurencyjności i podatności na zagrożenia dla łańcucha dostaw. Wśród 15 kluczowych czystych technologii produkcja baterii, modułów fotowoltaicznych i ogniw to technologie, w których konkurencyjność UE jest najmniejsza w porównaniu z resztą świata; UE importuje z Chin około 50 % swojego zapotrzebowania na baterie i 94 % zapotrzebowania na moduły fotowoltaiczne i ogniwa.

Podobne wyzwanie dotyczące konkurencji jest również widoczne w licznych niższych etapach łańcuchów dostaw. Na przykład, pomimo wprowadzenia z dniem 30 października 2024 r. ceł wyrównawczych na chińskie pojazdy elektryczne o napędzie bateryjnym, bilans handlowy z Chinami w sektorze samochodów pasażerskich w 2025 r. osiągnął wartość ujemną (1,2 mld EUR w pierwszej połowie roku). Ponadto, import części samochodowych z Chin w latach 2021–2025 wzrósł o około 4 mld EUR (+66%) – w porównaniu ze spadkiem eksportu do tego kraju o około 50%. Wynika to z 30–35%-owej różnicy cen między produktami europejskimi i chińskimi. Tendencja ta wydaje się przyspieszać. W sektorze części samochodowych ogłoszono już likwidację 76 000 miejsc pracy, a w sektorze produkcji zagrożonych jest do 50 % w następnych pięciu latach.

Aby zaradzić tym tendencjom, we wniosku dotyczącym aktu w sprawie przyspieszenia rozwoju przemysłu, przyjętym 4 marca 2026 r., ustanowiono ramy środków mających na celu przyspieszenie zdolności przemysłowych i dekarbonizacji w sektorach strategicznych, przy jednoczesnym wzmocnieniu długoterminowej odporności i dobrobytu UE.

Akt w sprawie przyspieszenia rozwoju przemysłu: wprowadzenie preferencyjnego traktowania produktów europejskich i wymogów dotyczących niskoemisyjności w ramach wsparcia sektorów strategicznych

Wniosek obejmuje **trzy główne filary**: pobudzenie popytu z myślą o stworzeniu rynków pionierskich dla czystych produktów, wykorzystywanie jednolitego rynku do przyciągania zagranicznych inwestycji i przyspieszenie uruchomienia projektu dekarbonizacji.

W odniesieniu do pierwszego filaru przedmiotowy akt ustanawia ramy rozwoju rynków pionierskich dla wyprodukowanych w Unii niskoemisyjnych produktów przemysłowych. Inicjatywa ta ma na celu rozwiązanie problemu ograniczonego popytu, który utrudnia zwiększenie produkcji i uniemożliwia inwestycje w dekarbonizację. Cel ten ma zostać osiągnięty poprzez wykorzystanie skali jednolitego rynku i zwiększenie popytu na produkty finansowane w ramach interwencji publicznej (zamówienia publiczne, aukcje i systemy wsparcia publicznego). Zgodnie z uzasadnieniem Komisji proponowane środki odzwierciedlają tendencje międzynarodowe i są zgodne z międzynarodowymi zobowiązaniami UE poprzez rozszerzenie pojęcia pochodzenia unijnego na produkty wytwarzane w państwach, z którymi UE zawarła umowę ustanawiającą strefę wolnego handlu lub unię celną. Dostęp do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego przyznaje się wyłącznie oferentom z krajów z gwarantowanym dostępem.

We wniosku wprowadza się wymogi dotyczące niskoemisyjności lub pochodzenia unijnego w odniesieniu do wybranych produktów w sektorach strategicznych, w tym:

- stali, cementu (w formie betonu i zaprawy) oraz aluminium, w przypadku gdy stosowane są w sektorze budownictwa i motoryzacyjnym;
- pojazdów elektrycznych, hybrydowych i zasilanych ogniwami paliwowymi oraz kluczowych części;
- szeregu technologii neutralnych emisyjnie.

Te wymogi horyzontalne łączą przedmiotowy akt z innymi bieżącymi wnioskami ustawodawczymi, w których stosuje się takie koncepcje, takimi jak wniosek w sprawie zmiany norm emisji CO₂ dla samochodów osobowych i dostawczych oraz wniosek w sprawie ekologicznie czystych pojazdów korporacyjnych. Miałyby one zastosowanie we wszystkich postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, aukcjach i systemach wsparcia publicznego. Aby uniknąć nakładania nadmiernych obciążeń administracyjnych na podmioty gospodarcze uczestniczące w postępowaniach o udzielenie zamówienia objętych aktem w sprawie przyspieszenia rozwoju przemysłu, zgodność z przepisami byłaby weryfikowana za pomocą systemu oświadczeń własnych. Podejście to zapewnia zgodność z istniejącymi ramami zamówień publicznych, a jednocześnie ogranicza kontrolę do wykonawców, którym udzielono zamówienia.

Jeżeli chodzi o czyste technologie, wymogi dotyczące pochodzenia unijnego zostałyby wprowadzone w drodze zmian do aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie¹, co zapewniłoby ich pełne włączenie do tych ram. W praktyce istniejące wytyczne, takie jak wytyczne dotyczące wdrażania art. 28 aktu², wraz z odpowiednim doświadczeniem w zakresie wdrażania, w tym stosowania reguł pochodzenia, wspierałyby skuteczne wdrażanie tych wymogów.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1735 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji technologii neutralnych emisyjnie i zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1724.

² Komunikat Komisji na temat wytycznych dotyczących wdrożenia art. 28 rozporządzenia (UE) 2024/1735 w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji technologii neutralnych emisyjnie i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2018/1724 (NZIA)

Ramy te mają na celu stworzenie przewidywalnych sygnałów popytu na niskoemisyjne produkty przemysłowe, przy jednoczesnym wzmocnieniu unijnych zdolności produkcyjnych i strategicznych łańcuchów wartości zgodnie z zaleceniami zawartymi w raporcie Draghiego³.

Podejście to jest ukierunkowane na sektory strategiczne, w których koszty dekarbonizacji są wysokie, a bez działań zaproponowanych w akcie w sprawie przyspieszenia rozwoju przemysłu wpływ na ceny w sektorach niższego szczebla byłby znaczny, co zwiększyłoby ryzyko niewydolności rynku. Jest ono również osadzone w programie upraszczania, usprawniając w miarę możliwości istniejące przepisy i procedury oraz opierając się na nich w razie potrzeby.

Jeżeli chodzi o **drugi filar**, we wniosku określono jasne warunki dla inwestycji zagranicznych przekraczających 100 mln EUR w nowych sektorach (baterie, pojazdy elektryczne, fotowoltaika i surowce krytyczne), z myślą o zapewnieniu, by inwestycje te generowały wymierną wartość dodaną, w tym tworzenie wysokiej jakości lokalnych miejsc pracy, promowanie innowacji i silniejszą integrację z europejskimi łańcuchami wartości. Jednocześnie ma on na celu zapewnienie odpowiedniej równowagi między poszczególnymi filarami inicjatywy, tak aby zachować atrakcyjność Unii dla inwestycji strategicznych, a jednocześnie ograniczyć ryzyko przekierowania inwestycji do krajów partnerskich korzystających z preferencyjnego dostępu do jednolitego rynku.

W ramach **trzeciego filaru** wniosek upraszcza i cyfryzuje proces wydawania zezwoleń na projekty produkcyjne dzięki podejściu „jeden projekt, jedna procedura cyfrowa”. Przyspiesza również ramy wydawania zezwoleń na energochłonne projekty dekarbonizacji i wspiera rozwój klastrów przemysłowych poprzez wyznaczenie specjalnych obszarów przyspieszonego rozwoju przemysłu w każdym państwie członkowskim.

³ M. Draghi, 2024: [The future of European competitiveness – In-depth analysis and recommendations \(Part B\) \(Przyszłość europejskiej konkurencyjności – Szczegółowa analiza i zalecenia \(część B\)\)](#).

Pytania do dyskusji

- Czy środki przewidziane w proponowanych ramach są Państwa zdaniem wystarczające, aby przyspieszyć rozwój zdolności przemysłowych i dekarbonizację w sektorach strategicznych w UE, a jednocześnie zapewnić wystarczająco silne sygnały popytu i pewność inwestycji w celu przywrócenia konkurencyjności strategicznych gałęzi przemysłu UE?
 - Czy uważają Państwo, że proponowane ukierunkowane kryteria preferencyjnego traktowania produktów europejskich i niskoemisyjności w wydatkach publicznych mogą skutecznie wspierać sektory strategiczne w utrzymywaniu i zwiększaniu zdolności produkcyjnych w UE, przy minimalnym dodatkowym obciążeniu administracyjnym?
-